

എന്റെ ശൈലിയിൽ. ഡോ. കെ. രാമചന്ദ്രൻ നായർ ആദ്യം യുവകവികളെ സഹായിച്ചുകൊണ്ട് ശിൽപ്പശാലയിൽ സന്നിഹിതനായിരുന്നു. ഡോ. പുതുശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ ശിൽപ്പശാലയുടെ സംയോജകനായി കവികൾക്ക് ആതിഥ്യം ആചരിച്ചു. തർജ്ജമയ്ക്കുള്ള കവിതാസമാഹാരം തെരഞ്ഞെടുത്തതും ഡോ. പുതുശ്ശേരിയാണ്. ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പ്, നിലമ്പേരൂർ മധുസൂദനൻ നായർ, പി. നാരായണക്കുറുപ്പ്, കിളിമാനൂർ രമാകാന്തൻ, തകഴി ശങ്കരനാരായണൻ, അൻവർ, എസ്. രാജശേഖരൻ, കെ.എസ്. രവികുമാർ, വിനയകുമാർ, എസ്.എസ്. ശ്രീകുമാർ, ജയചന്ദ്രൻ, ഡോ. അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ, ഡോ. പുതുശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ എന്നിവർ കവിതകൾ പങ്കിട്ടെടുത്തു. വിവർത്തനമാരംഭിച്ചു. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയുടെ ചോരയും കണ്ണീരുമായ കവിതകൾ കണ്ണീരുപോലെ നേർത്തമലയാളത്തിലേക്ക് അൻവർ നന്നെന്നായി വിവർത്തനം ചെയ്തവ തരിപ്പിച്ചു.

ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ കഴിയാനാകാതെ അമേരിക്കൻ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസറായി ജോലിനോക്കിക്കൊണ്ട് ആഫ്രിക്കൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ്സിനുവേണ്ടി പണിയെടുക്കുന്ന ഡെന്നീസ് ബ്രൂട്ടസ്സിന്റെ കവിതകൾ അയ്യപ്പപ്പണിക്കരും ഒ.എൻ.വിയും പങ്കിട്ടെടുത്തു. "കോൺക്വിറ്റിൽ നിന്നും മഴക്കാലം ഇറ്റിറ്റു വീഴുന്നു." എന്ന കവിതയും "ഈ ഭൂമിയിൽ എന്റെയിടത്തിൽ എന്ന കവിതയും ഒ.എൻ.വി. വിവർത്തനം ചെയ്തവ തരിപ്പിച്ചു. "മരിച്ച ഒരാൾക്കു കാരണവേണ്ടി", "പ്രവാസിയാണു ഞാൻ", "വീണ്ടും മുഴങ്ങുന്നു ശബ്ദം", എന്ന മൂന്നു കവിതകൾ അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ തർജ്ജമ ചെയ്തു വായിച്ചു. ഗോസിറ്റ് ഡിലേ എന്ന മറ്റൊരു പ്രമുഖകവിയുടെ New Age എന്ന കവിത (പുതുയുഗം)യാണ് പി. നാരായണക്കുറുപ്പ് ആദ്യം വിവർത്തനം ചെയ്തത്. എ.എൻ.സി. കുമാരലോ കള്ളപ്പേരിലെഴുതുന്ന ഗരില്ലാ സൈന്യാധിപന്റെ Red our colour എന്ന കവിത കിളിമാനൂർ രമാകാന്തൻ "ചുവപ്പു നമ്മുടെ നിറം" എന്നപേരിൽ മൊഴിമാറ്റം നടത്തി. കാലിഫോർണിയ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസറായി ജോലിചെയ്യുന്ന മസിസികുനേനെ എന്ന മുതിർന്ന കവിയുടെ This Day (ഈ ദിവസം) നിലമ്പേരൂർ മധുസൂദനൻ നായർ പാടിക്കേൾപ്പിച്ചു. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ കണ്ടാലുടൻ വെടിവയ്ക്കാൻ കൽപ്പനയുള്ള സിറോട്ടേയുടെ കവിത "തെരുവിലെ എന്റെ സഹോദരൻമാരോട്"—അൻവർ വിവർത്തനം ചെയ്തു. "ഞാൻ കാത്തിരിക്കും" "നരകം സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്ക്" എന്ന രണ്ടുകവിത ജയചന്ദ്രൻ ഹൃദയലേഖിന്റെ "ജനലകൾക്കപ്പുറം" വിനയകുമാരും വിവർത്തനവിധേയമാക്കി. ഓരോ കവിത അവതരിപ്പിക്കുമ്പോഴും വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത അഭിപ്രായങ്ങൾകൊണ്ട് സഹപ്രവർത്തകർ ആത്മാർത്ഥമായ സ്നേഹതാല്പര്യങ്ങൾ പ്രകടമാക്കി. വലുപ്പമെഴുപ്പമില്ലാത്ത കവികൾ വിമർശനങ്ങൾ കേട്ടിരുന്നു.

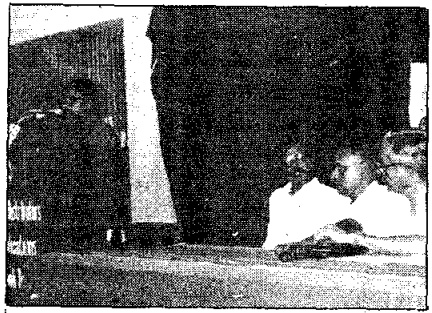
മുണ്ടാടി ദാമോദരൻ

മലയാള കവിതയ്ക്ക് ഒരു പുതു വേദി

മലയാളത്തിലെ കവികൾക്കും കാവ്യാസ്വാദകർക്കും ഒത്തുചേരാനും പരസ്പരം മനസ്സിലാക്കാനും, കവിതയിലെ പുതിയ ധാരകളേയും സാന്നിധ്യത്തേയും പുതിയകവികൾക്കും കാവ്യാനോഷകർക്കും പരിചയപ്പെടുത്താനുമായി കോഴിക്കോട് കേന്ദ്രമായി ആരംഭിച്ചതാണ് 'മലയാള കവിതാവേദി'.

ഇന്നു നിലവിലുള്ള ഇത്തരം പല സംഘടനകളുടെയും നിഷ്ക്രിയത്വവും പക്ഷപാതപരമായ നിലപാടുമാണ് ഇത്തരത്തിലൊരു

മലയാള കവിതാവേദിയുടെ ഉദ്ഘാടനം കിളിമാനൂർ മധു നിർവ്വഹിക്കുന്നു.

പൊതുവേദിക്ക് രൂപം നൽകാൻ കോഴിക്കോട്ടേയും സമീപപ്രദേശത്തേയും കവികൾക്കും കാവ്യാസ്വാദകർക്കും പ്രേരണനൽകിയത്. മേടവിഷുവിനു കലാശം കൊട്ടി പിറ്റേന്ന് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യപ്പെട്ട 'മലയാള കവിതാവേദി' നമ്മുടെ കവികൾക്കും കാവ്യാസ്വാദകർക്കും കവിതയെ ഹൃദയത്തിലേക്കെടുത്തവർക്കും ഒരു വഴിവളക്കായിരിക്കുന്നു.

വേദിയുടെ ഉദ്ഘാടനം നിർവ്വഹിച്ചത് യുവകവിയായ കിളിമാനൂർ മധുവാണ്.

കവിതയുടെ ഒരു യുഗം കഴിഞ്ഞപ്പോഴുണ്ടായ ശൂന്യത മലയാളകവിത ഇന്ന് അനുഭവിക്കുകയാണെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ഉദ്ഘാടനപ്രസംഗം ആരംഭിച്ചത്. വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ മരണം ഒരു മഹാകവിയുടെ മരണം മാത്രമായിരുന്നില്ല. അത് സൂക്ഷ്മമായി നോക്കിയാൽ മലയാള കവിതയുടെ മരണം തന്നെയായിരുന്നു.

മലയാളകവിതയുടെ ഇന്നത്തെ ദാരുണമായ ഇല്ലാത്തയുടെ ചിത്രം കവി ഇങ്ങനെ വരച്ചു: "ഇവിടെയിരിക്കുന്ന നമ്മുടെയെല്ലാം ആയുസ്സിന്റെ മുമ്പിലൂടെ കടന്നുപോകാനിടയുള്ള കാലം ഏതായാലും ഒരു വൈലോപ്പിള്ളിയേയോ, ഒരു കുഞ്ഞിരാമൻ നായരേയോ, ഒരു ഇടശ്ശേരിയേയോ നമ്മുടെ മുമ്പിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാനിടയില്ല. സഹൃദയരായിരുന്നെങ്കിലും ഇനി ആനകളായി നമ്മുടെ

മുമ്പിൽ വരാനിടയില്ല. നമ്മുടെ കിഴക്കിപ്പോൾ പടിഞ്ഞാറാണ്. എല്ലാവിധ പരിഷ്കാരങ്ങളും ആധുനികതയും അവിടെ നിന്നുവന്നാലേ സീകാര്യമാവൂ എന്നൊരവസ്ഥ ഇന്നു നിലവിലുണ്ട്. കവിതയും അവിടെ നിന്നുവരണം. ആ കവിതയ്ക്ക് എയിഡ്സ് രോഗമുണ്ടായാലും നമ്മൾ സഹിക്കും. ഒരു ജനതയുടെ സർഗ്ഗാത്മകതയിലേക്ക് മറ്റൊരു സംസ്കാരത്തിന് ഒന്നും സാദാചര്യം ചെയ്യാനാവില്ലെന്ന പ്രാഥമികസത്യംപോലും നമ്മൾ, വിശേഷിച്ചും നമ്മുടെ കവികൾ മറന്നുപോയിരിക്കുന്നു."

വേദി പ്രസിഡൻ്റ് അവിടനുള്ള വാസുദേവന്റെ അഭ്യർത്ഥനയിൽ നടന്ന ഉദ്ഘാടനയോഗത്തിൽ വച്ച് പ്രശസ്ത ഹിന്ദി കവി ഡോ. രാമദാസ് മിശ്രയെ സ്വാഗതസംഘം ചെയർമാൻ രാമദാസ് വൈദ്യർ പൊന്നാട അണിയിച്ചു.

അന്നുതന്നെ അഞ്ചുമണിക്ക് ആരംഭിച്ച ആശാൻ അനുസ്മരണസമ്മേളനത്തിൽ മുർക്കോത്ത് കുഞ്ഞപ്പ അഭ്യർത്ഥനയായിരുന്നു. എം. കുട്ടികൃഷ്ണൻ ആശാൻ അനുസ്മരണ പ്രസംഗം നടത്തി. ഒരാളെയും അനുകരിക്കാത്ത കവിയായ കുമാരനാശാനെ ആർക്കും അനുകരിക്കാനാവാത്തതാണ് ആശാൻ കവിതയുടെ പ്രത്യേകത എന്ന് കുട്ടികൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു. പുനാപാട്ടിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ആശാൻ ഗാന്ധിജിക്ക്ക്കിടരെ അബേദ്കറെ വാഴ്ത്തിയത് ആ കവിയുടെ സാമൂഹിക പ്രതിബദ്ധതയുടെ ദീപ്തിവിലിളിച്ചതെന്നു വെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

ഇരിങ്ങല്ലൂർ ദാമോദരൻ, കുനിയത്തോടത്തിൽ, മഞ്ഞക്കുളം രാഘവൻ. തൃക്കുറ്റിശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ എന്നിവർ സമ്മേളനങ്ങളിൽ സംസാരിച്ചു.

മലയാള കവിതാവേദിയുടെ ഉദ്ഘാടനത്തിലെ കവിസമ്മേളനം പല പ്രത്യേകതകളും നിറഞ്ഞതായിരുന്നു. ഹിന്ദികവി ഡോ. രാമദാസ് മിശ്ര മുഖ്യാതിഥിയായ സമ്മേളനത്തിൽ വി.എ. കേശവൻനമ്പൂതിരി, കെ.വി. രാമകൃഷ്ണൻ, ഡോ. ആർ.സി. പോൾ കല്ലാനോട്, പ്രൊഫ. ദേവസ്യ തകിടിയേൽ, മലയത്ത് അപ്പുണി, പള്ളിക്കര ശ്രീധരൻ, തുറവൂർ രാമചന്ദ്രൻ, എ.കെ. പീതാംബരൻ, മേലൂർ വാസുദേവൻ, തൃക്കുറ്റിശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ, പത്മജി പൊന്നമ്പുരത്ത്, അത്തോളി രാജു, എം. ബാലഗംഗാധരൻ, മുറക്കര സുകുമാരൻ, കണ്ണൻ കുത്താളി, പൃഥ്വിരാജ് മൊടലൂർ, പി.എൻ. ചന്ദ്രൻ, നിലമ്പൂർ സുരേഷ്, എസ്. ജയശ്രീ, സിന്ധുമനോൻ, മുണ്ടാടി ദാമോദരൻ തുടങ്ങി ഇരുപത്തഞ്ചോളം കവികൾ പങ്കെടുത്തു.

എം. കൃഷ്ണൻനായർ

സാഹിത്യവാദപഥം

ജീവിതം ദൈവനിറഞ്ഞതാണ്. വെറും വേദനയല്ല, ദേവവേദന. അതിനെയാണ് യാതന എന്നു പറയുന്നത്. ഈ യാതനയെയും പരകോടിയിലെത്തിക്കുന്നു അപരാധം ചെയ്തവരുടെ മരണം. കൾമീറിലെ വൈസ്പാൻ സലറെ കൊന്നു; പ്ലീച്ച്.എം.റി മാന്റേജറെ കൊന്നു; ഒരു പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിയെ കൊന്നു എന്നൊക്കെ പുത്രത്തിൽ കണ്ടപ്പോൾ ഇഗ്നേഷിയോസ് എന്ന ശക്തിവിശേഷത്തിൽ പ്പോലും എനിക്കുള്ള വിശ്വാസം കുറഞ്ഞു പോയി. ഈ ദുഃഖത്തിൽനിന്നൊക്കെ രക്ഷ നേടാനായിട്ടാണ് ചിലർ ഹിമാലയത്തിൽച്ചെന്ന് തപസ്സനുഷ്ഠിക്കുന്നത്. അതനുഷ്ഠിക്കുമ്പോൾ ഈ ലോകത്തിന്റെ ക്രൂരത അറിയില്ല. യാതന അറിയില്ല. മിസ്റ്ററിസിസത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു പ്രശാന്തത ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. പക്ഷേ, എന്നെപ്പോലെ ലൗകിക ജീവിതം നയിക്കുന്നവർക്കു ഹിമാലയത്തിൽ പോകാനാവില്ല. ഞാനും നിങ്ങളും ദുഃഖത്തോടെ, മഹാദുഃഖത്തോടെ ഇവിടെ നാളുകൾ തള്ളിനിൽക്കുന്നു. വ്യക്തിഗതങ്ങളായ കാര്യങ്ങളാൽ ആത്മഹത്യ ചെയ്യണമെന്ന് തോന്നാത്തവരില്ല. സമുദായത്തിന്റെ ന്യൂനതകണ്ട് ആത്മഹത്യയേ മാർഗ്ഗമുള്ളൂ എന്ന് ഇപ്പോൾ തോന്നിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കമ്യൂ, അങ്ങനത്ര ബുദ്ധിമാൻ. അങ്ങ് ഇതു നേരത്തേ കണ്ടല്ലോ.

കൊള്ളയടിക്കുന്നവർ

നക്ഷത്രങ്ങളും ചന്ദ്രനും അങ്ങകലെ നില്ക്കുന്നതു ഭാഗ്യം, അല്ലെങ്കിൽ കൊള്ളയടിക്കുന്നതിൽ തൽപരനായ മനുഷ്യൻ അവയെ കൈക്കലാക്കിക്കളയും എന്ന് ആരോ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സംശയമില്ല, അവയുടെ ഭാഗ്യം തന്നെയാണ്. ഭൂമിയോട് അടുത്തെത്താനുമാണ് അവയുടെ നിലയെങ്കിൽ പിള്ളേർ കല്ലും കമ്പുംകൊണ്ടു മാങ്ങയെറിഞ്ഞു വീഴ്ത്തുന്നതുപോലെ മനുഷ്യർ അവയെ പറിച്ച്ച്ചുക്കുകയോ എറിഞ്ഞുവീഴ്ത്തുകയോ ചെയ്യും. മനുഷ്യരുടെ ഈ അപഹാരകസ്വഭാവത്തെ ഇംഗ്ലീഷിൽ predatory nature എന്നാണ്

വിളിക്കുക. ചവറുപുസ്തകങ്ങളെഴുതി പാവപ്പെട്ട ആളുകളുടെ പണം പിടുങ്ങുന്ന എഴുത്തുകാർക്കും ഈ നിന്ദ്യമായ സ്വഭാവമാണുള്ളത്. അങ്ങനെ പറയാൻ ഹേതു ഖുശ്‌വന് സിങ്ങിന്റെ Delhi എന്ന നോവലും (Viking-Rs. 150) ഹനീഫ് കുറെഷിയുടെ The Buddha of Suburbia എന്ന നോവലും (Faber and Faber, London, Rs. 150) ഞാൻ വായിച്ചുപോയി എന്നതുതന്നെ. രണ്ടും 'ട്രാഷാ'ണ് (ചവറാണ്). ചവറ് എന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ആകർഷകമായി അവയെ ബഹുജനത്തിന്റെ മുൻപിൽ കൊണ്ടുവരുമ്പോൾ ഒരുതരത്തിലുള്ള പകൽക്കൊള്ളതന്നെയാണു നിർവഹിക്കപ്പെടുക. ഖുശ്‌വന് സിങ്ങിന്റെ നോവൽ കാഴ്ചയ്ക്കു സുന്ദരം; ഹനീഫ് കുറെഷിയുടെ നോവൽ അതിസുന്ദരം. ഫേബറിന്റെ പ്രസാധനമല്ലേ. സോപ്പ്തേച്ചു കൈകഴുകിയിട്ടേ പുസ്തകം തൊടാൻ തോന്നൂ. വായിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഓടയിൽ രണ്ടുനോവലുകളും എറിയണമെന്നു തോന്നി.

പ്രാചീനകാലംതൊട്ട് ആധുനികകാലം വരെയുള്ള ദില്ലിയുടെ കഥ പറയുകയാണു ഖുശ്‌വന് സിങ്ങ്. ചരിത്രമാണത്രേ അദ്ദേഹത്തിന് നോവലിന്റെ അസ്ഥിമിണിത്തറ നല്കിയത്. അതിനെ അദ്ദേഹം മാംസം കൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞു. രക്തം കുത്തിവച്ചു അതിൽ. ധാരാളം രേതസ്സും. ഈ മൂന്നിന്റെയും

നാററമാണ് വായനക്കാരെ വമനേച്ഛയോളം മെത്തിക്കുന്നത്.

പുരുഷന്റെ ലക്ഷണങ്ങളും സ്ത്രീയുടെ ലക്ഷണങ്ങളും ഒരുമിച്ചു ചേർന്ന ഭഗ്‌മതിയാണ് നോവലിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട കഥാപാത്രം. കഥ പറയുന്നയാൾ—ഖുശ്‌വന് സിങ്ങ്തന്നെയാകാം ഈ വ്യക്തി—മറ്റൊരു കഥാപാത്രം. രണ്ടുപേരും വാർദ്ധക്യത്തിലേക്കു ചെല്ലുന്നു. അതിനിടയിൽ വിസർജ്ജനത്തിന്റെ ബീഭത്സതയോളം ചെന്നെത്തുന്ന സംഭവങ്ങൾ, വർണ്ണനകൾ. ഭഗ്‌മതിക്കു സ്ത്രീയായി പതിവുകാരെ രസിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. പുരുഷനായും അവരെ ആഹ്ലാദിപ്പിക്കും അവൾ. (അതോ അവനെന്നു പറയണോ?) ചില പുരുഷന്മാരുടെ കൗതുകം ഭഗ്‌മതി തങ്ങളെ സ്ത്രീകളായി കരുതണമെന്നാണ്. അവരുടെയും അഭിലാഷത്തിനു സാഫല്യം വരുത്തി ഭഗ്‌മതി. വ്യർത്ഥമാരും ചെറുപ്പക്കാരും ധന്യഭാഗം സംഭവിച്ചവരും സംഭവിക്കാത്തവരും സ്വവർഗ്ഗാനുരാഗികളും പരപീഡനക്കാരും തനിയെ പീഡയനുഭവിക്കുന്നവരും ഭഗ്‌മതിയെ അന്വേഷിച്ചു ചെന്നു. (ഗ്രന്ഥകാരന്റെ വർണ്ണനയിൽനിന്ന് എടുത്തത്) ഈ ഭഗ്‌മതി ദില്ലിയുടെ പ്രതിരൂപമാണ്. പക്ഷേ, വെറും പ്രതിരൂപം മാത്രം. വസ്തുസ്ഥിതികഥനം സാഹിത്യമാകണമെങ്കിൽ വസ്തുസ്ഥിതികളുടെയും അവയിൽ പെരുമാറുന്ന വ്യക്തികളുടെയും ട്രാജഡിയും കോമഡിയും ആവിഷ്കൃതമാകണമല്ലോ. അതിനു ജേണലിസ്റ്റ് മാത്രമായ ഖുശ്‌വന് സിങ്ങിനു കഴിവില്ല. അദ്ദേഹം കുറെ കഥകളെഴുതുന്നു. ആ കഥകളിൽ ഭാരതമില്ല, ദില്ലിയുമില്ല. ഇന്ദിരാഗാന്ധി വധിക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം സിക്കുകാരെ കൊന്നതിനെ വർണ്ണിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം നോവൽ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. ഇതിനിടയ്ക്ക് അനേകം വ്യഭിചാരകഥകൾ. അവ ഓരോന്നും നിന്ദ്യാർഹം. ജേണലിസത്തിനുമുണ്ട് ഒരുഭംഗി. ഇതു വിരുപമായ ജേണലിസമാണ്. 1989-ലാണ് ഇതിന്റെ ആദ്യത്തെ പ്രസാധനം. 1989-ൽത്തന്നെ രണ്ടാംപതിപ്പ്. 1990-ൽ മൂന്നാം പതിപ്പും നാലാംപതിപ്പുമായി. ഇതിലൊന്നും എനിക്ക് അഭ്യുതമില്ല. ചന്തസ്ഥലത്ത് ഒരു

കാവ്യനിർമ്മാണവും സൗധനിർമ്മാണവും ഏതാണ്ട് സദൃശമാണ്. ചുട്ടുകട്ടകൾ ഒന്നിനൊന്നു മേൽക്കുമേൽ വച്ച് സൗധം നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഒരു കട്ടയും മുഴച്ചു നിൽക്കുന്നില്ല. പദങ്ങൾ അടുക്കിവെച്ച് കാവ്യം നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഒരു പദവും മുഴച്ചു നിൽക്കരുത്.

ചെറുപ്പക്കാരി പട്ടാപ്പകൽ പൂർണ്ണനഗ്നയായി നിന്നാൽ അതു കാണാൻ എത്ര ആളുകളായിരിക്കും ഓടിയെത്തുക!

ഘൾവന്ത്സിങ്ങിന്റെ നോവൽ അധമതമമാണെങ്കിൽ ഹന്നിഫ് കുറെറേഷിയുടെ നോവൽ അധമമാണ്. കരിം അമീറിന്റെ അമ്മ ഇംഗ്ലീഷുകാരിയാണ്. അച്ഛൻ ഇന്ത്യാക്കാരനും. അച്ഛനെയാണ് നോവലിൽ ബുദ്ധിമുട്ടായിരിക്കുന്നത്. ഈ ബുദ്ധിമുട്ട് ഭാര്യയിരിക്കെ ഈവ എന്നൊരു സ്ത്രീയുമായി വേഴ്ചയിൽ ഏർപ്പെടുന്നു. മകനാണെങ്കിൽ സെക്സിലും മയക്കുമരുന്നുകളിലും തൽപരൻ. അവന്റെ സാഹസികങ്ങളെ വർണ്ണിക്കുന്ന ഈ നോവൽ മൂലിയവാസനകളെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നു. സൗന്ദര്യമാണ് കലയിലെ പ്രാഥമികതലം. അത് പ്രബുദ്ധതാപരതയിലേക്കും അവിടെനിന്ന് ആധ്യാത്മികതയിലേക്കും ഉയരുന്നതാണ് കല ഉത്കൃഷ്ടമാകുന്നത്. ഈ മൂന്നു തലങ്ങളും ഈ നോവലിൽ ഇല്ല. ഇംഗ്ലീഷിലെ 'നാലക്ഷരപദം' തൊട്ടുത്തിനു അഞ്ഞൂറുവട്ടം പ്രയോഗിക്കുക, അന്നൊളത്തിന്റെ മരണയന്ത്രംകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ശബ്ദത്തെക്കുറിച്ച് എപ്പോഴും പറയുക ഇതൊക്കെയാണ് ഈ നോവലിന്റെ സൗന്ദര്യതലം. ഇതെല്ലാം കേട്ടുകേട്ട് നന്നേ മടുത്തു. ഇക്കഴിഞ്ഞ പത്തുവർഷക്കാലത്തിനകത്ത് ഉണ്ടായ ഹനിയവും അദിതീയവുമായ നോവലാണ് പേറർ ഹൻഡ്കേയുടെ Repetition. ഘൾവന്ത്സിങ്ങിനെയും കുറെറേഷിയെയും കൊണ്ടു ഈ നോവൽ വായിപ്പിക്കണം. അവർക്കു മനസ്സിലാകുമെങ്കിൽ പിന്നീട് അവർ തുലിക തൊടില്ല.

ഭാവനാരാഹിത്യം

മകൾ മരിച്ചതിന്റെ ദുഃഖം ഏതമ്മയുടെയും സ്ഥിരമായ ചിന്തയായിരിക്കുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. എങ്കിലും ആ ചിന്ത ഒരുദിവസത്തിൽ കുറെനേരത്തേക്കു മാറിവെച്ചില്ലെങ്കിൽ ആ അമ്മയ്ക്കു ജീവിക്കാനൊക്കുകയില്ല. വധിക്കപ്പെടുകയോ ആത്മഹത്യ ചെയ്യുകയോ—ഏതാണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ—ചെയ്ത മകളുടെ പടംവെച്ച് അതു ജീവനുള്ള മകളാണെന്നു കരുതി അതിനോടു സംസാരിക്കുകയും പ്രാതലും ഉച്ചയ്ക്ക് ഊണും വൈകുന്നേരത്തും ചായയും രാത്രി ചോറും അതിന്റെ മുൻപിൽ കൊണ്ടുവയ്ക്കുകയും 'കഴിക്കൂ മോളേ' എന്നു സ്നേഹപൂർവ്വം അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരമ്മയുടെ വാങ്മയചിത്രം മുൻപ് പത്രങ്ങളിൽ വന്നിരുന്നു. മാനസികശേഷം കൊണ്ടുണ്ടായതാണ് അതെന്നു ഞാൻ കരുതി. അതിൽ തെറ്റില്ലതാനും.

'എന്റെ മകളെവിടെ' എന്ന് അവൾ മരിച്ചതിനുശേഷം കൂടക്കൂടെ ചോദിച്ചു ഒരു സ്ത്രീയെ എനിക്കു നേരിട്ടറിയാമായിരുന്നു. 'അവൾ ഇന്നില്ലല്ലോ' എന്ന് ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ 'അവളെ കൂട്ടിച്ചിട്ടോ അതോ ദഹിപ്പിച്ചോ' എന്ന് അവർ ചോദിക്കും. 'തെക്കൊട്ടു ശ്മശാനത്തിലല്ലേ ദഹിപ്പിച്ചത്' എന്ന മറുപടി കേട്ടാൽ 'അതെയോ' എന്ന്

വിശ്വാസമില്ലാതെ അവർ വീണ്ടും ചോദിക്കുമായിരുന്നു. ഈ 'സ്ത്രീക്കും മാനസികശേഷം പക്ഷേ, രണ്ടു മാനസികശേഷങ്ങളുടെയും അടിയിലായി മകളുടെ മരണം എന്ന യാഥാർത്ഥ്യമുണ്ട്. ആ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ പാടെ തകിടംമറിച്ചു അനിയതാവസഥ.

യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ ആവിഷ്കരിക്കുമ്പോഴും അസത്യത്തിന്റെ അനിയതാവസഥയ്ക്ക് ഊന്നൽ നൽകി ആ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ അവാസത വികമാക്കുന്ന രീതിയാണ് ബി. മാധവമേനോന്റെ. മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ അദ്ദേഹമെഴുതിയ 'സീതാപരിതാപം' എന്ന ചെറുകഥയും ഈ നിരീക്ഷണത്തെ അസത്യമാക്കുന്നില്ല. മുത്തച്ഛനും മുത്തശ്ശിക്കും പേരക്കുട്ടികളുടെയുണ്ടാവണം എന്ന ആഗ്രഹം സ്വാഭാവികം. മകൾക്ക് അച്ഛനമ്മമാരെ കൂടക്കൂടെ കാണണം എന്നതും സ്വാഭാവികം. ഭർത്താവിന്റെ സ്നേഹക്കുറവുകൊണ്ടോ ദാസ്യജീവിതത്തിന്റെ ഉറസലുകൾകൊണ്ടോ അബോധതലത്തിലെ വെറുപ്പുകൊണ്ട് സ്ഥിരമായി അച്ഛനമ്മമാരുടെയടുടെ താമസിക്കണമെന്നു മകൾ കരുതുന്നതിലും അസാധാവികതയില്ല. പക്ഷേ, അവൾ അങ്ങനെ പോകുമ്പോൾ ഭർത്താവ് അവളുടെ പടമെടുത്തു ചുവർത്തുക്കി 'എന്റെ കാഞ്ചനസീത' എന്നു പറയുന്നത് നിത്യജീവിതത്തെ സ്തംബനാധിപിതമാക്കും, കലയുടെ മണ്ഡലത്തെസ്തംബനാധിപിതമാക്കും അസത്യമാകും. ഈ അനിയതതാ മാധവമേനോന്റെ, ഉൾക്കാഴ്ച തീരെയില്ലാത്ത കഥകളെ വിരൂപങ്ങളാക്കുന്നു. മാധവമേനാൻ വടക്കൻ പറവൂർ ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന കാലത്ത് 'ഗുരുനാഥൻ' എന്നോ മറ്റോ പേരുള്ള മാസികയിൽ എഴുതിയ ചെറുകഥയ്ക്കുള്ള അസാധാവികത അശതാബ്ദത്തിനുശേഷവും നിലനിൽക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് അദ്ഭുതമില്ല. മനുഷ്യന്റെ ശരീരം വളരും. മനസ്സു വികസിക്കും. പക്ഷേ, ഭാവനയ്ക്കു വളർച്ച വരില്ല.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

"ഇപ്പോഴത്തെ പോസ്റ്റ് സ്റ്ററാമ്പ് വിലകൂട്ടലിനെക്കുറിച്ച് എന്തു പറയുന്നു?"

"എഴുത്ത് എങ്ങോട്ട് അയയ്ക്കണോ അങ്ങോട്ട് അത് അയയ്ക്കാതെ നടന്നു പോകുന്നതാണ് ലാഭം."

"തരുണിയുടെ ചിരിയാണ് ഏറ്റവും സുന്ദരം എന്നു നിങ്ങൾ കൂടക്കൂടെ പറയാറുണ്ടല്ലോ. ഏതു സന്ദർഭത്തിലെ ചിരിയാണ് ഏറ്റവും മനോഹരം?"

"തിരക്കുള്ള ബസ്സിൽ കയറാൻ പ്രയാസമാണെന്നു കാണുമ്പോൾ അവൾ കണ്ടക്ടറെ നോക്കി ചിരിക്കുന്ന ചിരിയാണ് ഏറ്റവും മനോഹരം. ഒട്ടും ആകർഷകമല്ലാത്ത ചിരി സ്വന്തം ഭർത്താവിനെ നോക്കിപ്പിരിക്കുമ്പോൾ."

"നിങ്ങൾ പ്രസംഗിക്കുമ്പോൾ റിപ്പോർട്ടർമാർ നോക്കുന്ന ശ്രോതാവിനോടു നിങ്ങൾക്കു വിരോധം തോന്നില്ലേ?"

"ഇല്ല. വാച്ച് നോക്കുന്നയാൾ മാനുനായ

ഘൾവന്ത്സിങ്

തുകൊണ്ട് വാച്ചുനോക്കുന്നുള്ളു. നിറുത്തുടാനിന്റെ പ്രസംഗം എന്നു പറയാൻ മടിയുള്ളതുകൊണ്ട് സംസ്കാരസമ്പന്നനായ ആ വ്യക്തി വാച്ച് നോക്കുന്നു. അത്രേയുള്ളു. ആ മനുഷ്യനോട് എനിക്കു ബഹുമാനം മാത്രം."

"ഇക്കാലത്ത് ആൺകുട്ടികൾ വേഷമായി പോകുന്നത് എന്തുകൊണ്ട്?"

"ഇക്കാലത്തല്ല എല്ലാക്കാലത്തും ആൺ കുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളും ചിത്തയായിപ്പോയിട്ടുണ്ട്. ഇനിയും അതു സംഭവിക്കും. ഏറിയകൂറും അതിനു കാരണം അച്ഛനമ്മമാരുടെ രീതിയാണ്. കുടിവെച്ച് പന്ത്രണ്ടുവയസ്സുവരെ മാത്രമേ കുട്ടികൾ അടിക്കാനും ശിക്ഷിക്കാനും പാടുള്ളൂ. അതിനുശേഷം അച്ഛനും അമ്മയും മാതൃകകളായി നിലക്കണം. അവരുടെ ആ അന്യൂനാവസ്ഥ കുട്ടികളിൽ സ്വാധീനശക്തി ചെലുത്തും."

"പ്രഭാഷകൻ പരിഹാസചിത്രമായി രൂപം നൽകുന്നത് എപ്പോൾ?"

"ഞാൻ വളരെക്കുറച്ചു സംസാരിക്കുന്നു. തുടക്കത്തിൽ പറയുക. ഒന്നരമണിക്കൂറോളം പ്രസംഗിച്ചിട്ട് 'അങ്ങനെ എന്റെ ഈ പ്രസംഗമായ പ്രസംഗം' എന്ന് അവസാനിപ്പിക്കട്ടെ' എന്നു പറയുക. ഇയാൾ പരിഹാസചിത്രമല്ലെങ്കിൽ പിന്നെന്താണ്?"

"കറൻസിനോട്ടിൽ രാസദ്രവ്യംതേച്ചു കൈക്കുലി കൊടുക്കുക. എന്നിട്ടു പൊലീസിനെ കൊണ്ട് അയാളെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യിക്കുക. കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കി ശിക്ഷിപ്പിക്കുക. ഇത് പതിവായി എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിലും നടത്തിയാൽ നമ്മുടെ നാട്ടിൽനിന്ന് ക്ഷൗരക്കുലി എന്ന പീനതാ ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയുകയില്ലേ?"

"നോട്ട് കൊടുത്ത് പൊലീസിനെക്കൊണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥനെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യിക്കുന്നവനെ ശിക്ഷിക്കാൻ ഈശ്വരൻ ഒരു കോടതിയുണ്ട് എന്നു നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. ഈശ്വരൻ എന്ന പ്രാഡിവാകൻ അയാളെ കടുത്ത രീതിയിൽ ശിക്ഷിക്കും."

കോണിപ്പടികയററം

പരിതസ്ഥിതികളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന തകർച്ച മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ ലയത്തെ എങ്ങനെ

തകർത്തുകളയുന്നുവെന്ന് നമ്മുടെ ചില എഴുത്തുകാർ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് കാലമേറെയായി. നൂതനമൂല്യങ്ങൾക്ക് സ്ഥാനം നൽകി, പ്രാചീനമൂല്യങ്ങൾക്ക് ഊന്നൽകൊടുത്ത് തകർന്ന ലയത്തിന് വീണ്ടും സുസ്ഥിതി കൈവരുത്തണമെന്ന് അവർ അവശ്യപ്പെടുന്നു. 'പ്രകൃതിയിലേക്കു മടങ്ങൂ' എന്നാണ് അവരുടെ ആഹ്വാനം. ഈ ആഹ്വാനം നിർവഹിക്കുന്നവരിൽ ഒരു എഴുത്തുകാരിയായി ദേവിയെ കാണുന്നു ഞാൻ. പ്രകൃതിയുടെ അനുശാസനങ്ങളെ ചെവികൊള്ളുകയും അതിന്റെ ഘടനകളെ നിലനിറുത്തുകയും ചെയ്തെങ്കിലേ പരമസ്ഥിതികളുടെ തകർച്ചയെ തടയാനാവൂ എന്നും അവർ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടാവാം. ദേവിയുടെ 'മുടൽമഞ്ഞിൽ' എന്ന കാവ്യം വായിച്ചതിനുശേഷം (മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്) ഞാൻ ചെന്നെത്തിയ അനുമാനമാണിത്. അത്രയും നന്ന്. പക്ഷേ, അവരുടെ കാവ്യത്തിന് validity—നിജസ്ഥിതി ഇല്ല. പ്രകൃതിയുടെ സൗന്ദര്യം കാവ്യത്തിന്റെ വൈചിത്ര്യശൃംഖലയിൽ വൈരുദ്ധ്യമായി മാറുന്നു.

പുകയായ്, മുകിലായ്, വെള്ളത്തിരയായ്
പൊങ്ങിയെത്തവേ
ചേലായ്, ചായലായ്, വെള്ളിച്ചോലയായ്
വീണിറങ്ങവേ

ഇങ്ങനെ ഹൃദ്രോഗി കോണിപ്പടി കയറുന്ന മട്ടിൽ നിറുത്തിനിറുത്തിയുള്ള ആവിഷ്കാരം അസഹനീയമായിരിക്കുന്നു.

"കിളിയായ്, പൂച്ചുവായ്, പാമ്പായ്..."
എന്നും "ഫേനമായ്, ബിന്ദുവായ്, തുള്ളു

മലയാളമയം" എന്നും ദേവി എഴുതുമ്പോൾ ഇതു കവിതയല്ലല്ലോ എന്നു പറയാൻ തോന്നിപ്പോകുന്നു എനിക്ക്. പണ്ട്—എന്നു പറഞ്ഞാൽ പതിനഞ്ചു വർഷംമുമ്പ്—ഞാൻ എന്തോ കാര്യത്തിനു യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫീസിൽ ചെന്നപ്പോൾ അന്നത്തെ വൈസ് ചാൻസലർ കോണിപ്പടി കയറുന്നതു കണ്ടു. ഒരു പടിയിൽ ആദ്യം ഒരുകാലുവയ്ക്കും. അതേ പടിയിൽ മറേക്കാലു പിന്നെ വയ്ക്കും. ഒരുസെക്കൻഡ് നിന്നിട്ട് ഒരുകാലു യർത്തി അടുത്ത പടിയിൽ വയ്ക്കും. പിന്നീട് മറേക്കാലും. പാവം അങ്ങനെ പ്രയാസപ്പെട്ടു കോണികയറുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ 'ഈശ്വര ഇദ്ദേഹത്തിന് ഹൃദയാഘാതമുണ്ടാകരുതേ' എന്നു ഞാൻ അവിടെനിന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു. കാവ്യജീവിതത്തിൽ നേരെ നടക്കാൻ ദേവിക്ക് വൈദഗ്ദ്ധ്യമുണ്ടാകട്ടെ എന്നാണ് എന്റെ ആശംസ. ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു എന്നെഴുതിയാൽ കള്ളമാവും. അതുകൊണ്ടാണ് ആശംസ എന്ന പദപ്രയോഗം. സുഗത കൃമാരിയുടെ ആശയസാമാജ്യവും രചന രീതിയും ദേവിക്ക് ഇഷ്ടമാണെന്നു തോന്നുന്നു. ആ ഇഷ്ടംതോന്നലിൽ ആർക്കും വിപ്രതിപത്തിയുണ്ടാകേണ്ടതില്ല. പക്ഷേ, ഏതു കവി കുറേ സ്വന്തം രചനാരീതി ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇല്ലെങ്കിൽ ആ കവിയെ മാറ്റിനിർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കണം.

* * *

കാവ്യനിർമ്മാണവും സൗധനിർമ്മാണവും ഏതാണ് സദൃശമാണ്. ചുടുകട്ടകൾ ഒന്നിനൊന്നു മേൽക്കുമേൽ വച്ച് സൗധം നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഒരു കട്ടയും മുഴച്ചതിലേക്കില്ല. പദങ്ങൾ അടുക്കിവെച്ചു കാവ്യം നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഒരുപദവും മുഴച്ചു നില്ക്കരുത്. സാക്ഷ്യവസ്ഥയിൽ സൗധം ആഹ്ളാദമരുളുന്നു. സാക്ഷ്യവസ്ഥയിൽ കാവ്യവും ആഹ്ളാദമരുളുന്തി ഉളവാക്കുന്നു.

മുദ്രിതവസ്തു

ശാസ്താംകോട്ടയിൽനിന്നു കൊല്ലത്തേക്കു പോകാൻ ഞാൻ ബോട്ട് കാത്തുനില്ക്കുകയായിരുന്നു പട്ടകടവിൽ. നീലനിറമാർന്ന അഷ്ടമുടിക്കായലിന്റെ വിൻമാരിലൂടെ ഒരു വള്ളം മെല്ലെ നീങ്ങുന്നു. അതിന്റെ പ്രശാന്താവസ്ഥ എനിക്ക് സന്തോഷം ഇണിപ്പിച്ചു. പെട്ടെന്നു ഇലാന്തർഭാഗത്തേക്കു നോക്കിയപ്പോൾ സാമാന്യം വലിയ ഒരു മത്സ്യം പിറകുവശമാട്ടി വെള്ളത്തിലൂടെ പതുക്കെ നീങ്ങുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു. വള്ളത്തിന്റെ പോക്കിനെക്കാൾ എനിക്കു കൗതുകം നൽകിയത് ആ മീനാണ്. ഇലോപരി നീങ്ങുന്ന വഞ്ചിസ്പഷ്ടം. ഇലാന്തർഭാഗത്തു നീങ്ങുന്ന മത്സ്യം അവ്യക്തം. സ്പഷ്ടകളെത്തിന്റെ ഉള്ളിലൂടെ ചലനംകൊള്ളുന്ന മീൻ ഒരു 'മിസ്റ്റർ'യായി എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടു. നിലവിൽ മുങ്ങിനില്ക്കുന്ന മല സ്പഷ്ടമാണ്. മുടൽമഞ്ഞിൽ ആമുളയെന്നു ചെയ്ത മലയാകട്ടെ അതിന്റെ അവ്യക്തതകൊണ്ട് 'മിസ്റ്ററി' ഉളവാക്കും. കലാസൃഷ്ടിയും ഇതു പോലെയാണ്. രൂപമാകുന്ന പഞ്ജരത്തിനകത്ത് ചലനംകൊള്ളുന്ന വികാരമത്സ്യമാണ്

ദ്രഷ്ടാവിനെ ആകർഷിക്കുന്നത്. തടാകത്തിലെ സുവ്യക്തമായ വഞ്ചിയോ നിലവിൽ തിളങ്ങുന്ന മലയോ അവ്യക്തത ആവഹിച്ച മത്സ്യംപോലെ, മുടൽമഞ്ഞിൽ അസ്പഷ്ടമായിബ്ദവിച്ചമലപോലെ ആകർഷകമാവില്ല.

അനിൽ വള്ളിക്കാടിന്റെ 'അശ്വതിക്കുട്ടി' വിളിക്കുന്നു എന്ന ചെറുകഥ (കലാകൗമുദി) മിസ്റ്ററിയില്ലാത്ത വെറും രചനയാണ്. അതിൽ വികാരത്തിന്റെ അടിയൊഴുക്ക് ഒട്ടുമില്ല. ഓഷ്ട്രവ്യവഹാരത്തിൽ വീണ് വെടിയേറ്റ് ചരമം പ്രാപിച്ച കമ്മുകിയെ സങ്കല്പത്തിലൂടെ, ഭ്രമാത്മകചിന്തയിലൂടെ ദർശിക്കുന്ന കമ്മുകനെ അതിൽ കാണാം. പക്ഷേ, ഇതിൽ സുന്ദരങ്ങളായ വാക്യങ്ങൾ മാത്രമേയുള്ളൂ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടു കഥാപാത്രങ്ങളും ജീവൻകൊണ്ടു തുടരുന്നുല്ല. കെറുഅക്കിന്റെ (Kerouac) On the Road എന്ന നോവൽ വായിച്ചിട്ട് ട്രമൻ കപോട്ടി പറഞ്ഞു അത് രചനയല്ല റൈപ്പിങ്ങാണെന്ന്. കലാകൗമുദിയുടെ രണ്ടു പുറങ്ങളിൽ കാണുന്ന ഈ ചെറുകഥ Printed matter മാത്രമാണ്.

സംശയം

കൊട്ടാരക്കര അഞ്ചലാപ്പിസ് ഇരുന്നിടത്തു കൂടക്കൂടെ ഇടി വീഴുമായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ ഇടിവീണപ്പോൾ മൂന്നുപേർ മരിച്ചു. രണ്ടുപേരുടെ കരിഞ്ഞ മൃതദേഹം കണ്ടു ആളുകൾ. ഒരാൾ ചാരമായി പറന്നുപോയി. അങ്ങനെ അവിടെ ഇടിവീഴുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു സി.പി. രാമനോടു ചോദിച്ചുനോക്കാൻ ദിവാൻ സർ. സി.പി. കല്പനയിട്ടു. But let me see the draft of the letter എന്നുകൂടി അദ്ദേഹം എഴുതി. ഡ്രാഫ്റ്റ് തയ്യാറാക്കിയത് അക്കാലത്തെ പ്രഗല്ഭനായ അസിസ്റ്റന്റ് സെക്രട്ടറി എം.സി. തോമസ്സായിരുന്നു. ഡ്രാഫ്റ്റ് കണ്ട ദിവാൻ A very good draft എന്നു മാർജ്ജിനിൽ എഴുതി. നമ്മുടെ ആഷാ മേനോൻ അക്കാലത്ത് എം.സി. തോമസ്സിന്റെ സ്ഥാനത്തായിരുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കൂ. അദ്ദേഹം ഇന്നു മലയാളം എഴുതുന്നതുപോലെ ഇംഗ്ലീഷിൽ ഡ്രാഫ്റ്റ് എഴുതിയെങ്കിൽ സി.പി. എന്തു പറയുമായിരുന്നു?

സാക്ഷ്യവസ്ഥ

ഞാൻ ഇവിടെയിരുന്ന് ഇതെഴുതുകയാണ്. ദേശാഭിമാനിവാരിക ചാരുകസേരയുടെ ഇടതുകൈയിൽ. വലതുകൈയിൽ റൈറ്റിങ് പാഡ്. വാരികയുടെ 38-ാം പുറത്ത് വി.എസ് അനിൽകുമാറിന്റെ 'പ്രയാസപ്പങ്ക്' എന്ന ചെറുകഥ. കഥ ഒരുപുറം വായിച്ചിട്ട് ഇന്നലിൽ കൂടി ഞാൻ ഭൂവിഭാഗത്തിലേക്കു നോക്കുന്നു. തെല്ലകലെയുള്ള വയലിൽ നീലനിറമുള്ള ഷർട്ടിട്ട് കള്ളിമുണ്ടുടുത്തു രണ്ടു ബാലൻമാർ കൊയ്ത്തരിവാൾകൊണ്ട് കളകൾ മുറിച്ചു മാറ്റുന്നു. അവരുടെ മുകളിലൂടെ വെള്ളക്കൊക്കുകൾ പറക്കുന്നു. വയലിനപ്പുറത്ത് കന്മതിൽ. കന്മതിലിനപ്പുറത്ത് ചില വീടുകൾ. ആ വീടുകളിലൊന്നിലാണ് കവി കടമ്മനിട്ട താമസിക്കുന്നത്. വലുത്തയറത്താണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുറി. അതിലെ ഇന്നലുകൾ തുറന്നുകിടന്നാൽ കവി അവിടെയുണ്ടെന്നു

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ	
പുരോഗമനസാഹിത്യചിന്തകൻ	
ഇ.കെ. നായനാർ	18.00
ചിന്താപ്രപഞ്ചം	
സമ്പാ. ഏവർ പരമേശ്വരൻ	
എസ്. വേലായുധൻ	55.00
അർത്ഥദേശം (നോവൽ)	
വി.പി. മുഹമ്മദ്	8.00
പീലിക്കിരീടം (കവിതകൾ)	
ചൊവ്വല്ലൂർ കുഷ്ണൻകുട്ടി	9.00
ചിത്തരോഗാശുപതി (നോവൽ)	
കെ. കവിത	18.00
അപരാജിത (കഥകൾ)	
അനുരാധ	21.00
വിചാരവിശകലനം (ലേഖനങ്ങൾ)	
എൻ.പി. പുത്തല	16.00
ഉണർത്തുപാട്ട് (ബാ. സാ.)	
എസ്. കേശവൻപോറ്റി	5.00
നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൻഡർഡ്	
കോട്ടയം	

മനസ്സിലാക്കാം. അടച്ചിട്ടിരിക്കുന്നത് അദ്ദേഹം നാട്ടിലേക്കു പോയെന്നും. നോക്കുമ്പോൾ ഇന്നലുകൾ അടച്ചിട്ടിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും കവി 'കാട്ടാള'നും 'ശാന്ത'യും പാടുന്നു എന്നതോന്നൽ. ഇന്നു വിഷുദിനം ശനിയാഴ്ച. അല്ലെങ്കിലും 'ശുക്രവാറേ ഗൃഹപ്പകർച്ച' (ഗൃഹപ്പകർച്ച എന്നു പഞ്ചാംഗം) നടത്തുന്ന ആളാണ് കടമ്മനിട്ട എന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. തെറ്റാവാം. കാര്യം എന്റെ കടലാസ്സിലുണ്ടാകുന്നു. ഓരോന്നും വിഭിന്നമോ? അല്ല. വയലും പണിക്കാരും വീടുകളും കവിയും കാവ്യവും കടലാസ്സും കാര്യം ഞാനും ഒരുമിച്ചുചേർന്ന് ഒന്നായി മാറിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ കടമ്മനിട്ടയിൽനിന്നു വിഭിന്നനല്ല. കടമ്മനിട്ട ഞാനാണ്. വെള്ളക്കൊക്കുകൾ

കടമ്മനിട്ട

തൊഴിലാളികൾ. അവർ പക്ഷികൾ. എല്ലാം കൂടിച്ചേർന്നു ഒരു 'സത്ത'. അതിൽ കവിയുടെ കാവ്യങ്ങൾ ഒഴുകിച്ചേരുന്നു.

ഞാൻ അനിൽകുമാറിന്റെ കഥ വായിച്ചു കഴിഞ്ഞു. മറുനാടൻ മലയാളി ബന്ധുവിന്റെ വിവാഹത്തിനെത്തുന്നു. അയാളെ എവിടെയോ കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് കഥ പറയുന്ന ആളിന് ഒരു തോന്നൽ. തീവണ്ടി, സ്റ്റേഷൻ വിടാൻ വൈകിയപ്പോൾ മലയാളിക്കു കോപം ഇലിട്ടു. കോപിക്കുന്നവർ എല്ലാവരും ഒരുപോലെയാണ്. അപ്പോഴാണ് അയാളെ മുൻപ് എവിടെയോ കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്ന തോന്നലിന് ദൃഢീകരണമുണ്ടായത്. തീവണ്ടിയും കഥപറയുന്ന ആളും കാലദൈർഘ്യവും എല്ലാം ഒരുമിച്ചു ചേരുന്നു. ഒന്നായി മാരുന്നു. വിഭിന്നഭാഗങ്ങൾക്കു വിഭിന്നാവസ്ഥകളില്ല. സാക്ഷ്യാവസ്ഥയേയുള്ളൂ. ഇതാണ് അനിൽകുമാറിന്റെ കഥയുടെ സവിശേഷത. ഈ സവിശേഷതയുളവാക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ട് എന്നും നാം ഗ്രഹിക്കണം.

അന്ത്യത്തിൽ

പണ്ട് ഞാൻ അന്യരെ കുറപ്പെടുത്തി സംസാരിക്കുമായിരുന്നു. ഇന്ന് ഞാൻ ആ

ദോഷത്തിൽനിന്ന് ഒട്ടൊക്കെ മോചനം നേടിയിരിക്കുന്നു. ഒരിക്കൽ ആരെയോ കുറപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ എന്റെ സുഹൃത്തായ പ്രഫെസർ കെ.സി. സുകുമാരൻനായർ ഉപദേശിച്ചു: "ആരെക്കുറിച്ചും ദോഷം പറയരുത്. ആരെക്കുറിച്ചു ദോഷം പറയുന്നുവോ അയാളെക്കാൾ നിങ്ങൾക്കു ദോഷങ്ങൾ കണ്ടെന്നു വരും." ആ ദൃഷ്ടിയിലും മാറ്റത്തിലും ഒരുവിദ്യയും സുഹൃത്തുപറഞ്ഞുതന്നു. "ഞാൻ ആരുടെ ദോഷവും പറയുകയില്ല" എന്ന് ഒരുതുണ്ടു കടലാസ്സിലെഴുതി പോക്കറ്റിലിട്ടേക്കണം. പരദൂഷണവാണ് ചായുണ്ടാകുമ്പോൾ ആ കടലാസ്സുതുണ്ട് എടുത്തുനോക്കണം. അതോടെ ആഗ്രഹം കെട്ടടങ്ങും. "കടലാസ്സുതുണ്ട് പോക്കറ്റിലിട്ടില്ലെങ്കിലും ഞാൻ ക്രമേണ അതിൽനിന്നു മുക്തിനേടി. ഇപ്പോൾ ഈ ലേഖനങ്ങളിൽ മാത്രമേ ദോഷാരോപണം നടത്തുന്നുള്ളൂ. അതു പാവനമായ കൃത്യമായതുകൊണ്ട് മാറ്റാനും ഉദ്ദേശ്യമില്ല.

സുകുമാരൻനായർ നല്കിയ ഉപദേശം പോലെ ഇന്നയുഗം വാരികയിൽ 'ഹാജിക്ക്' എന്ന ചെറുകഥയെഴുതിയ കെ.വി. അനുപിന് ഒരുപദേശം കൊടുക്കാൻ എനിക്കു താൽപര്യമുണ്ട്. അതിനുമുൻപ് ഒരുസെൻ കഥ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരുവിദ്യാർത്ഥി ഗുരുവിന്റെ അടുത്തെത്തിപ്പറഞ്ഞു: 'ഗുരോ എന്നിക്കു വലിയ ദേഷ്യം വരുന്നു ചിലപ്പോൾ. അതില്ലാതെയൊക്കാൻ എന്തുചെയ്യണം?' ഗുരു പറഞ്ഞു: ഇതു രസകരമായിരിക്കുന്നല്ലോ. ആ ദേഷ്യം എന്നെ ഒന്നു കാണിക്കൂ. വിദ്യാർത്ഥി: ഇപ്പോൾ എനിക്ക് ആ ദേഷ്യമില്ല. അതുകൊണ്ട് അതു കാണിക്കാൻ പറയുകയില്ല. ഗുരു: എന്നാൽ അതു വരുമ്പോൾ എന്തുചെയ്ത് കൊണ്ടുവരൂ.

വിദ്യാർത്ഥി: അതെങ്ങനെ കൊണ്ടുവരും? എനിക്കു ദേഷ്യംവന്നാൽ അങ്ങയുടെ അടുത്തെത്തുന്നതിനുമുൻപ് തീർച്ചയായും അതില്ലാതെയായിപ്പോകുമല്ലോ.

ഗുരു: അങ്ങനെയൊക്കെങ്കിൽ ഈ ദേഷ്യം നിങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥസ്വഭാവത്തിന്റെ ഭാഗമല്ല. പുറത്തുനിന്നു വരുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട് ദേഷ്യം ഉണ്ടായാലുടൻ കമ്പെടുത്തു നിങ്ങൾ നിങ്ങളെത്തന്നെ അടിക്കണം. ദേഷ്യത്തിന് അടിയുടെ വേദന സഹിക്കാനാകുകയില്ല. അത് ഓടിക്കളയൂ.

അനുപിനു പേരച്ചടിച്ച കാണണമെന്ന് ആഗ്രഹമുണ്ടായാൽ സെൻമാസ്റ്റർ പറഞ്ഞതുപോലെ കമ്പെടുത്തു തന്നെത്തന്നെ അടിക്കണം. വേദന സഹിക്കാനാവാതെ ആഗ്രഹം ഓടും. അങ്ങനെ ഓടിച്ചാൽ വായനക്കാർ രക്തപ്പെടും. മകൻ തെമ്മാടിയായതുകൊണ്ട് ഹാജിക്കു താൻ നിർമ്മിച്ച പള്ളിയിൽച്ചെന്നു കരഞ്ഞു പ്രാർത്ഥിച്ചുവെന്നാണ് അനുപിന്റെ കഥയുടെ സാരം. ചെറുകഥ ഭാവനാപരമായ അനുഭവത്തിന്റെ രൂപശില്പത്തിലുൾക്കൊള്ളുന്ന ആവിഷ്കാരമാണ്. അതു നിത്യജീവിതസംഭവത്തെ പകർത്തിവയ്ക്കലല്ല. അനുഭവ ഒരു കമ്പെടുത്തുവെച്ചോളൂ. ഞാൻ താങ്കളെ ഒരിക്കൽ

ലും കുറപ്പെടുത്തുകയില്ല. എല്ലാ ആളുകൾക്കും ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു രോഗാശനെന്നാണ് പേരച്ചടിച്ച കാണാനുള്ള അന്ത്യാർത്ഥി.

നന്ദി

മുൻപൊരിക്കൽ ഞാൻ മാട്ടുപ്പെട്ടിയിൽ ഒരു സമ്മേളനത്തിനു പോയി. മീറ്റിങ്ങിനു മുൻപ് അവിടത്തെ 'കന്നുകാലിവളർത്തൽ കേന്ദ്രം' കണ്ടു. ദൈർഘ്യമാർന്ന തൊഴുത്തിൽ എത്രയെത്ര പശുക്കൾ! ഓരോ പശുവും ആരോഗ്യത്തിന്റെ ഉടലെടുത്ത രൂപം. പക്ഷേ, ഒന്നിനും സ്വാതന്ത്ര്യമില്ല. പൂല്ലുതിന്നുമ്പോഴും ഒരു ചതുരപ്പല്ലകയിലെ ദാരുണിളുടെ തല കടത്തിയിടണം. അതു കണ്ടപ്പോൾ എനിക്കോർമ്മവന്നത് പണ്ടത്തെ മുസ്ലിം ചക്രവർത്തികളുടെ ഹേരത്തയാണ്. (ഹേരം = വെപ്പാട്ടികൾ, താമസിക്കുന്നിടം. അന്തഃപുരം) സുന്ദരികൾ. ആരോഗ്യമുള്ളവർ. പക്ഷേ, സ്വാതന്ത്ര്യമില്ല. 'മാട്ടുപ്പെട്ടിയിലെ പശുക്കൾ പാലുതരുന്നതുപോലെ' അവർ ചക്രവർത്തിക്ക് ഓരോദിവസവും ആഹാരം പകർന്നിരുന്നു. ഒരുതവണ ഒരുപശുവിന്റെ പാലല്ലെ കൂടിക്കാൻ പറയൂ. അതുപോലെ ചക്രവർത്തിക്ക് ഒരുദിവസം ഒരു സുന്ദരിയുമായി രമിക്കാം. ഓരോദിവസവും തന്റെ അടുത്തെത്തുന്ന സുന്ദരിയെ അദ്ദേഹം സ്നേഹിക്കും. മറുളളവരെ മറന്നുപോകും താൽക്കാലികമായി. എത്രയെത്ര വാരികകൾ എന്റെ ചുറ്റിലും. ഞാനും ഹേരം പൂലർത്തുന്ന ചക്രവർത്തിതന്നെ. ഇപ്പോൾ എന്റെ സമീപത്തു വന്നിരിക്കുന്നത് കലാകൗമുദിയോ മാതൃഭൂമിയോ ഇന്നയുഗമോ ദേശാഭിമാനിയോ അല്ല. 'ന്യൂഡൽഹി ഇന്ന്' എന്ന ആഴ്ചപ്പതിപ്പാണ്. ഞാൻ അതിനെ താലോലിക്കുന്നു. അതിലെ 'ററയാന്റെ മുൻപിൽ അല്പനേരം' എന്ന റിപ്പോർട്ട് വായിച്ച് ആഹ്ലാദിക്കുന്നു. ഹേരത്തിൽനിന്ന് നിശ്ചിതനിയതിൽ അടുത്തെത്തിയ ചക്രവർത്തിയെപ്പോലെ എന്നെ ചക്രവർത്തിയാക്കിയ റി.വി. കുഞ്ഞുകൃഷ്ണനും ജിജോക്കും സാബുവിനും നന്ദി പറയുന്നു.

* * *

മാറാദാന വലിയ ഫുട്ബോൾ കളിക്കാരനാണ്. പക്ഷേ, ആ കളിയുടെ ലിഖിതവും അലിഖിതവുമായ നിയമങ്ങളിൽ ഒന്നുപോലും ലംഘിക്കാനാവില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്, ആ നിയന്ത്രണങ്ങളിൽ പെട്ടുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം വൈദഗ്ദ്ധ്യം കാണിക്കുന്നത്. സാഹിത്യത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾക്കു വിധേയനായി കൊണ്ടാണ് ഞാൻ ഈ പാക്തി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. അതിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യമുണ്ടെങ്കിൽ അംഗീകരിക്കൂ. വൈദഗ്ദ്ധ്യമില്ലെങ്കിൽ അതു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുതരൂ. ഞാൻ കൃത്യത്തെയോടെ അത്യാഗ്രഹിക്കാം. പെനൽറ്റി ഏരിയയിൽവച്ച് പന്തു കൈകൊണ്ടു തട്ടി ഗോൾമുഖത്തേക്ക് എറിയാറില്ല ഞാൻ. അറിയാതെ കൈകൊണ്ടു തൊട്ടുപോയാൽ പെനൽറ്റി കിടന്നു ആജ്ഞാപിക്കൂ. തെറ്റ് ആവർത്തിക്കാതെ നോക്കിക്കൊള്ളാം.

